

УДК 517.5

В. М. ДІЛЬНИЙ

**ПРО УТОЧНЕННЯ ОДНІЄЇ ОЦІНКИ ДОБУТКУ
НЕВАНЛІННИ-ВЕЙЄРШТРАССА**

V. M. Dil'nyi. *On specification of an estimate of Nevanlinna-Weierstrass' product*, *Matematychni Studii*, **28** (2007) 41–44.

Let (λ_n) be a sequence, $\lambda_n \in \mathbb{C}_+ = \{z : \operatorname{Re} z > 0\}$. If $\lim_{r \rightarrow +\infty} \left(\sum_{|\lambda_n| \leq 1} \operatorname{Re} \lambda_n + \sum_{1 < |\lambda_n| \leq r} \left(\frac{1}{|\lambda_n|} - \frac{|\lambda_n|}{r^2} \right) \frac{\operatorname{Re} \lambda_n}{|\lambda_n|} - \frac{\sigma}{\pi} \ln r \right) = -\infty$, then for the first genus Nevanlinna-Weierstrass' product Π^* in the half-plane $\mathbb{C}_+$ the estimate $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{\ln |\Pi^*(x+iy)|}{x} - \frac{2\sigma}{\pi} \ln x \right) = -\infty$ is true uniformly in y on each interval $[a; b] \subset \mathbb{R}$.

В. Н. Дильный. *Об уточнении одной оценки произведения Неванлинны-Вейерштрасса* // *Математичні Студії*. – 2007. – Т.28, №1. – С.41–44.

Пусть (λ_n) – последовательность из $\mathbb{C}_+ = \{z : \operatorname{Re} z > 0\}$. Показано, что если $\lim_{r \rightarrow +\infty} \left(\sum_{|\lambda_n| \leq 1} \operatorname{Re} \lambda_n + \sum_{1 < |\lambda_n| \leq r} \left(\frac{1}{|\lambda_n|} - \frac{|\lambda_n|}{r^2} \right) \frac{\operatorname{Re} \lambda_n}{|\lambda_n|} - \frac{\sigma}{\pi} \ln r \right) = -\infty$, то для произведения Неванлинны-Вейерштрасса первого рода Π^* в полуплоскости $\mathbb{C}_+$ справедлива равномерная по y на каждом промежутке $[a; b] \subset \mathbb{R}$ оценка $\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{\ln |\Pi^*(x+iy)|}{x} - \frac{2\sigma}{\pi} \ln x \right) = -\infty$.

Нехай (λ_n) – послідовність точок із $\mathbb{C}_+ = \{z : \operatorname{Re} z > 0\}$,
 $S(r) = \sum_{1 < |\lambda_n| \leq r} \left(\frac{1}{|\lambda_n|} - \frac{|\lambda_n|}{r^2} \right) \frac{\operatorname{Re} \lambda_n}{|\lambda_n|}$, а $\Pi^*(z) = \prod_{|\lambda_n| \leq 1} \frac{z - \lambda_n}{z + \bar{\lambda}_n} \prod_{|\lambda_n| > 1} \frac{1 - z/\lambda_n}{1 + z/\bar{\lambda}_n} \exp \left(\frac{z}{\lambda_n} + \frac{z}{\bar{\lambda}_n} \right)$
 відповідний добуток Неванліни-Вейерштрасса. В [1] доведено, що якщо

$$\sum_{|\lambda_n| \leq 1} \operatorname{Re} \lambda_n < +\infty, \quad \overline{\lim}_{r \rightarrow +\infty} \left(S(r) - \frac{\sigma}{\pi} \ln r \right) < +\infty, \tag{1}$$

то добуток Π^* збігається абсолютно і рівномірно на кожному компактi із $\mathbb{C}_+$, функція Π^* має майже скрізь (м. с.) на $\partial\mathbb{C}_+$ кутові граничні значення $\Pi^*(iy)$, модуль яких дорівнює 1 і правильна оцінка (тут і далі c_j – додатні сталі, якщо не вказано іншого)

$$|\Pi^*(z)| \leq c_1 \exp \left(\frac{2\sigma}{\pi} x \ln r + c_1 x \right), \quad z = x + iy = r e^{i\varphi} \in \mathbb{C}_+. \tag{2}$$

В [2] за додаткової умови $\overline{\lim}_{r \rightarrow +\infty} \frac{1}{r} \sum_{1 < |\lambda_n| \leq r} \cos \arg \lambda_n < +\infty$ доведено, що

$$|\Pi^*(z)| \leq c_2 \exp(2x S_0(r) + c_2 x), \quad z \in \mathbb{C}_+, \quad S_0(r) = \sum_{1 < |\lambda_n| \leq r} |\lambda_n|^{-2} \operatorname{Re} \lambda_n.$$

У зв'язку з дослідженнями деяких рівнянь типу згортки (див. [5], [6]) виникає потреба у додаткових оцінках добутоків Неванліни-Вейерштрасса зверху і знизу поблизу дійсної півосі. Доведемо таку теорему.

2000 *Mathematics Subject Classification*: 30D50, 30D55.

Теорема 1. Нехай (λ_n) — послідовність точок із $\mathbb{C}_+$. Якщо виконується

$$\sum_{|\lambda_n| \leq 1} \operatorname{Re} \lambda_n < +\infty, \quad \lim_{r \rightarrow +\infty} \left(S(r) - \frac{\sigma}{\pi} \ln r \right) = -\infty, \quad (3)$$

то рівномірно по y на кожному відрізку $[a, b] \subset \mathbb{R}$

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \left(\frac{\ln |\Pi^*(x + iy)|}{x} - \frac{2\sigma}{\pi} \ln x \right) = -\infty. \quad (4)$$

У доведенні теореми 1 істотно використовуємо опис повних мір (в термінології А. Грішина), встановлений в [3]. Зазначимо також, що теорему 1 можна, напевно, отримати, розвиваючи методи, застосовані в [1].

Нехай $H_\sigma^\infty(\mathbb{C}_+)$, $\sigma > 0$, — простір аналітичних у $\mathbb{C}_+$ функцій, для яких

$$\|f\| = \sup_{z \in \mathbb{C}_+} \{|f(z)|e^{-\sigma|\operatorname{Im}z|}\} < +\infty.$$

Відомо, що [4] функції із цього простору мають м. с. на $\partial\mathbb{C}_+$ кутові граничні значення, які теж позначаємо через $f(iy)$ і $f(iy) \in L^\infty(\mathbb{R})$.

Для доведення теореми 1 наведемо одне допоміжне твердження, що є частинним випадком результату з [3] (див. також [7]).

Лема. Нехай послідовність λ_n із $\mathbb{C}_+$ і функція $f: \partial\mathbb{C}_+ \rightarrow \mathbb{C}$ задовольняють умови (1), $\ln |f(iy)| \in L^1(-1; 1)$, $f(iy)e^{-\sigma|y|} \in L^\infty(\mathbb{R})$, $\overline{\lim}_{r \rightarrow +\infty} (S(r) - K_f(r)) < +\infty$, де $K_f(r) = \frac{1}{2\pi} \int_{1 < |t| \leq r} \left(\frac{1}{t^2} - \frac{1}{r^2} \right) \ln |f(it)| dt$. Тоді функція

$$f(z) = \Pi^*(z) \exp \left\{ \frac{1}{\pi i} \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{(tz + i)^2}{(1 + t^2)^2(t + iz)} \ln |f(it)| dt \right\}$$

задовольняє умову ($\exists c \in [0; +\infty)$): $f(z)e^{-cz} \in H_\sigma^\infty(\mathbb{C}_+)$, а інтеграл у показнику збігається абсолютно і рівномірно на кожному компактні із $\mathbb{C}_+$.

Доведення теореми 1. З рівності (3) випливає існування такої функції $\eta: [1; +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$, що $\eta(r) \geq S(r) - \frac{\sigma}{\pi} \ln r$, $\lim_{r \rightarrow +\infty} \eta(r) = -\infty$, причому без обмеження загальності можна вважати, що функція η є спадною, неперервною і функція $r\eta(r)$ є опуклою вниз на $[1; +\infty)$. Тоді визначимо функцію η_1 як $\eta_1(k) = \eta(k) - \eta(1)$, $k \in \mathbb{N}$, а на кожному проміжку $(k; k+1)$ продовжимо її лінійно з кінців відрізка. Отже, функція η_1 є спадною, неперервною, кусково-диференційовною на $[1; +\infty)$, $\eta_1(r) \rightarrow -\infty$ при $r \rightarrow +\infty$ і $\eta_1(1) = 0$. Тоді знайдеться така функція $f_1: \partial\mathbb{C}_+ \setminus (-i; i) \rightarrow [1; +\infty)$, $f_1(iy) = f_1(-iy)$, $y \in \mathbb{R}$, що

$$\frac{1}{2\pi} \int_{1 < |t| \leq r} \frac{1}{t^2} \ln f_1(it) dt = -\eta_1(r). \quad (5)$$

А оскільки $(-\eta_1(r)r)' = -\eta_1'(r)r - \eta_1(r) < c$ для деякого $c > 0$ при всіх $r \in \mathbb{R} \setminus \mathbb{N}$, то $-\eta_1'(r) < c/r$, з чого отримуємо $f_1(iy)e^{-\sigma|y|} \in L^\infty(\mathbb{R})$. З (5) маємо $\lim_{r \rightarrow +\infty} K_{f_1}(r) = +\infty$, бо припустивши протилежне і врахувавши, що $\ln f_1(it) \geq 0$, $t \in \mathbb{R}$, отримали б, як і в [3] $\frac{1}{2\pi} \int_{1 < |t| \leq r} \frac{1}{t^2} \ln f_1(it) dt < c_3$, де c_3 від $r \in [1; +\infty)$ не залежить, що суперечить (5). Розглянемо функцію $f_2(z) = \Pi^*(z)e^{-\frac{2\sigma}{\pi}z \ln z} \exp \left\{ -\frac{1}{\pi i} \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{(tz + i)^2}{(t^2 + 1)^2(t + iz)} \ln f_1(it) dt \right\}$. Вона задовольняє умови леми. Справді, за побудовою функції f_1 маємо $\ln |f_1(iy)e^{-\sigma|y|}| \in$

$L^1(-1; 1)$, $\frac{1}{f_1(iy)} \in L^\infty(\mathbb{R})$. Крім цього, $\overline{\lim}_{r \rightarrow +\infty} (S(r) - \frac{\sigma}{\pi} \ln r + K_{f_3}(r)) < +\infty$, тобто умови леми для функції f_2 виконуються. Тому ($\exists c \in [0; +\infty)$): $f_2(z)e^{-cz} \in H_\sigma^\infty(\mathbb{C}_+)$. Оскільки $\Pi^*(z) = f_2(z)e^{\frac{2\sigma}{\pi} z \ln z} f_3(z)$, де $f_3(z) = \exp \left\{ \frac{1}{\pi i} \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{(tz+i)^2}{(t^2+1)^2(t+iz)} \ln f_1(it) dt \right\}$, і ([4, с.30]) з (1) випливає, що добуток $f_4(z) = \prod_{|\lambda_n| \leq 1} (z - \lambda_n)/(z + \bar{\lambda}_n)$ збігається в $\mathbb{C}_+$ і $|f_4(z)| \leq 1, z \in \mathbb{C}_+$, то для доведення (4) досить встановити, що $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} \ln |f_3(x + iy)| = -\infty$ рівномірно по y на кожному відрізку $[a; b] \subset \mathbb{R}$. Оскільки $f_1(it) = |f_3(it)|$ м. с. на $\mathbb{R}$, то беручи дійсну частину від виразу в експоненті для f_3 , отримаємо $\frac{1}{x} \ln |f_3(x + iy)| = -\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{t^2 x^2}{\pi(t^2+1)^2((t-y)^2+x^2)} \ln |f_3(it)| dt + \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{(1+2t^2+2t^3y-t^2y^2) \ln |f_3(it)| dt}{\pi(t^2+1)^2((t-y)^2+x^2)} = -I_1 + I_2$. Але, $|f_3(it)| \leq ce^{\sigma|t|}$, тому $I_2 \leq \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{1+2t^2}{\pi(t^2+1)^2((t-y)^2+x^2)} \sigma|t| dt + \frac{2}{\pi} \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{t^3|y|}{(t^2+1)^2((t-y)^2+x^2)} \sigma|t| dt \leq \leq \frac{2\sigma}{\pi} \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{|t| dt}{(t^2+1)((t-y)^2+x^2)} + \frac{2|y|\sigma}{\pi} \int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dt}{(t-y)^2+x^2} \leq c_5 + c_6|y|$, де c_5 та c_6 від $x > 1$ та y не залежать. До того ж, $I_1 \geq \int_{1 < |t| \leq x} \frac{t^2 x^2 \ln |f_3(it)| dt}{\pi(t^2+1)^2((t-y)^2+x^2)} \geq c_7 \frac{1}{4\pi} \int_{1 < |t| \leq x} \left(\frac{1}{t^2} - \frac{1}{x^2} \right) \ln |f_3(it)| dt = \frac{c_7}{2} K_{f_3}(x)$, де $c_7 = \min \left\{ \frac{x^2}{(x+|y|)^2+x^2} : y \in [a; b] \right\} > 0$ залежить тільки від a та b . Тому з $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} \ln |f_3(x + iy)| = -\infty$ отримуємо рівність (4). $\square$

Нехай $H_\sigma^p(\mathbb{C}_+), 1 \leq p < +\infty, \sigma \geq 0$, — простір функцій, аналітичних у $\mathbb{C}_+$, для яких

$$\sup_{|\varphi| < \frac{\pi}{2}} \left\{ \int_0^{+\infty} |f(re^{i\varphi})|^p e^{-p\sigma r |\sin \varphi|} dr \right\}^{1/p} < +\infty.$$

Цей клас є узагальненням простору Гарді $H^p(\mathbb{C}_+)$ у півплощині. Останній ([8]) одержуємо, коли $\sigma = 0$. Простори $H_\sigma^p(\mathbb{C}_+)$ вивчалися в [1], [10]. Там, зокрема, встановлено, що функції $f \in H_\sigma^p(\mathbb{C}_+)$ мають майже скрізь (м. с.) на $\partial\mathbb{C}_+$ кутові граничні значення, які теж позначаємо через $f(iy)$, і $f(iy)e^{-\sigma|y|} \in L^p(\mathbb{R})$. Теорему 1 використовуємо для доведення такого твердження.

Теорема 2. Для того, щоб послідовність $(\lambda_n), \lambda_n \in \mathbb{C}_+$, була послідовністю нулів деякої функції $f \in H_\sigma^p(\mathbb{C}_+), 1 \leq p < +\infty, \sigma > 0$, для якої

$$\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln |f(x)|}{x} = -\infty,$$

необхідно і досить, щоб виконувалася умова (3).

Для доведення теореми розглянемо простори $E^p[\mathbb{C}(\alpha, \beta)], 0 < \beta - \alpha < 2\pi, 1 \leq p < \infty$, функцій, аналітичних у куті $\mathbb{C}(\alpha, \beta) = \{z : \alpha < \arg z < \beta\}$, для яких

$$\sup_{\alpha < \varphi < \beta} \left\{ \int_0^{+\infty} |f(re^{i\varphi})|^p dr \right\} < +\infty.$$

Ці простори досліджувалися в [11]. Там, зокрема, доведено, що функції з цих просторів мають м. с. на $\partial\mathbb{C}(\alpha, \beta)$ кутові граничні значення, які теж позначатимемо через f і $f \in L^p[\partial\mathbb{C}(\alpha, \beta)]$.

Доведення теореми 2. Необхідність. Нехай для функції $f \in H_\sigma^p(\mathbb{C}_+)$ виконується умова $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{\ln |f(x)|}{x} = -\infty$. Тоді можемо вважати, що $\ln |f(x)| \leq x\eta(x), x \geq 1$, де $\eta : [1; +\infty) \rightarrow \mathbb{R}$ неперервна монотонно спадна до $-\infty$ функція і $\eta(1) < 0$. Утворимо послідовність додатних дійсних чисел $(\beta_n) : \beta_1 = -2/\eta(1), \beta_n = \min \{t \geq 1 : -\eta(t) - 2(\sum_{k=1}^{n-1} \frac{1}{\beta_k} + \frac{1}{t}) \geq 0\}, n \in \mathbb{N} \setminus \{1\}$. Якщо $\overline{\lim}_{r \rightarrow +\infty} \frac{1}{r} \sum_{1 < |\beta_n| \leq r} 1 = +\infty$, то перепозначимо $\beta_n = n - 1, n \in \mathbb{N}$, тому можемо вважати, що $\overline{\lim}_{r \rightarrow +\infty} \frac{1}{r} \sum_{1 < |\lambda_n| \leq r} \cos \arg \beta_n < +\infty$.

Позначивши $S_0^*(r) = \sum_{1 < |\beta_n| \leq r} |\beta_n|^{-2} \operatorname{Re} \beta_n$, $S^*(r) = \sum_{1 < |\beta_n| \leq r} \left(\frac{1}{|\beta_n|} - \frac{|\beta_n|}{r^2} \right) \frac{\operatorname{Re} \beta_n}{|\beta_n|}$, за побудовою послідовності (β_n) маємо $\lim_{r \rightarrow +\infty} S_0^*(r) = +\infty$, а врахувавши (див. зауваження 3 в [1]), що $S^*(r) = S_0^*(r) + O(1)$ за умовою $\lim_{r \rightarrow +\infty} \frac{1}{r} \sum_{1 < |\lambda_n| \leq r} \cos \arg \beta_n < +\infty$, отримуємо, врахувавши неспадання функції S^* , $\lim_{r \rightarrow +\infty} S^*(r) = +\infty$. Позначимо

$$\Pi^{**}(z) = \prod_{|\beta_n| \leq 1} \frac{z - \beta_n}{z + \bar{\beta}_n} \times \prod_{|\beta_n| > 1} \frac{1 - z/\beta_n}{1 + z/\bar{\beta}_n} \exp \left(\frac{z}{\beta_n} + \frac{z}{\bar{\beta}_n} \right).$$

Тоді внаслідок зауваження перед теоремою 1, виходячи зі способу побудови послідовності (β_n) , маємо $|f(x)\Pi^{**}(x)| \leq c_3 e^{x\eta(x)} \exp(2xS_0^*(x) + c_3x) \leq c_4 e^{c_4x}$, $x \geq 1$. Але функція $\psi(z) = (1+z)^{-2} f(z)\Pi^{**}(z)e^{i\sigma z - c_4z}$ задовольняє умови теореми типу Фрагмена-Ліндельофа (див. [9]), бо $\psi \in L^p[\partial\mathbb{C}(0; \pi/2)]$ і $\sup_{0 < \varphi < \pi/2} \left\{ \int_0^{+\infty} |\psi(re^{i\varphi})|^p e^{-\varepsilon r^2} dr \right\} < +\infty$ для кожного $\varepsilon > 0$. Тому $\psi \in E^p[\mathbb{C}(0; \pi/2)]$. Подібно $(1+z)^{-2} f(z)\Pi^{**}(z)e^{-i\sigma z - c_4z} \in E^p[\mathbb{C}(-\pi/2; 0)]$, тому $(1+z)^{-2} f(z)\Pi^{**}(z)e^{-c_4z} \in H_\sigma^p(\mathbb{C}_+)$, звідки ([10]) отримуємо $\lim_{r \rightarrow +\infty} (S(r) + S^*(r) - \frac{\sigma}{\pi} \ln r) < +\infty$, а врахувавши рівність $\lim_{r \rightarrow +\infty} S^*(r) = +\infty$, також (3).

Достатність. Нехай для послідовності (λ_n) , $\lambda_n \in \mathbb{C}_+$, виконується умова (3). Тоді, позначивши $f(z) = (1+z)^{-2} e^{-\frac{2\sigma}{\pi} z \ln z} \Pi^*(z)$, маємо $f \in H_\sigma^p(\mathbb{C}_+)$, $1 \leq p < +\infty$, і за теоремою 1, виконується умова $\lim_{x \rightarrow +\infty} \frac{1}{x} \ln |f(x)| = -\infty$. $\square$

ЛІТЕРАТУРА

1. Винницький Б. В. *О нулях функций, аналитических в полуплоскости, и полноте систем экспонент*// Укр. мат. журн. –1994. – Т.46, №5. –С.484–500.
2. Винницький Б. В., Шаповаловский А.В. *О полноте систем экспонент с весом*// Укр. мат. журн. –1989. – Т.41, №12. –С.1695–1700.
3. Vynnytskyi B. V., Sharan V. L. *On the factorization of one class of functions analytic in the half-plane*// Matematychni Studii. –2000. – V.14, №1. – P.41–48.
4. Говоров Н. В. Краевая задача Римана с бесконечным индексом. –М.: Наука, 1986. –240 с.
5. Винницький Б. В., Дільний В. М. *Про необхідні умови існування розв'язків одного рівняння типу згортки*// Матем. студії. – 2001. – Т.16, №1. – С.61–70.
6. Винницький Б. В., Дильный В. Н. *Об обобщении теоремы Бёрлинга–Лакса*// Матем. заметки – 2006. – Т.79. №3. – С.362–368.
7. *Erratum*// Матем. студії. – 2001. – Т.16, №1. – С.110.
8. Седлецкий А.М. *Эквивалентное определение пространств H^p в полуплоскости и некоторые приложения*// Математический сборник. – 1975. – Т.96, №1. – С.75–82.
9. Martirosian V. *On a theorem of Djrbashian of the Phragmen-Lindelöf type*// Math. Nachr. – 1989. – V.144. – P.21–27.
10. Винницький Б. В. *Про нулі деяких класів функцій, аналітичних в півплощині*// Матем. студії. – 1997. – Т.7, №1. – С.41–52.
11. Джрбашян М. М. *Интегральные преобразования и представления функций в комплексной области.* –М.:Наука. – 1966. –672 с.

Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
інститут фізики, математики та інформатики, кафедра математичного аналізу.
dilnyi@ukr.net

Надійшло 31.08.2006
Після переробки 28.03.2007